

2018. augusztus 21.

Tisztelt Partnerünk!

MAGYAR NEMZETI
VIDÉKI HÁLÓZAT

Ön a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat augusztusi hírlevelét olvassa. Ha bármilyen kérdése vagy észrevétele lenne, kérem keressen a hírlevél végén található elérhetőségeimen, állok rendelkezésére. Üdvözlettel: *Vanyúr Arnold*

A XXV. Szentlőrinci Gazdanapok ünnepélyes megnyitója

2018. augusztus 10-én nagyszabású, kiválóan szervezett ünnepélyes megnyitóval, köszöntőkkel, kiállítási díjak átadásával indult útjára a XXV. Szentlőrinci Gazdanapok.

A Baranya Vadász Együttes rövid műsorát követően Pohl Marietta a Baranya Megyei Vállalkozói Központ Alapítvány ügyvezetője, mint az esemény házigazdája nyitotta meg az ünnepi köszöntők sorát, melyben kiemelte, hogy a Szentlőrinci Gazdanapok a Baranya Megyei Vállalkozói Központ Alapítvány legnagyobb projektje. Ahogy évről-évre mindig, így az idén is igyekeztek olyan programot összeállítani, mely mind a szakma, mind a látogatók számára vonzó, és versenyképessé teszik mind a hazai, mind a nemzetközi „agrárkiállítási” piacon. A szervezés során kiemelt figyelmet fordítottak arra, hogy a rendezvény 3 napja tükrözze a hagyományok tiszteletét, az innovatívitást és a szakmaiságot.

Dr. Györfvári Márk, a Baranya Megyei Vállalkozói Központ Alapítvány kuratórium elnöke a megjelentek köszöntését követően gratulációját és elismerését fejezte ki a megjelent horvát vendégek számára, lévén, hogy Horvátország labdarúgó válogatottja történelmi sikert, második helyezést ért el a nemrég véget ért, 21. labdarúgó-világbajnokságon, melyet Oroszországban rendeztek meg. Ezt követően beszédben elmondta, hogy 1994-ben egy egyszerű termék bemutatónak indult a Szentlőrinci Gazdanapok, mely mára a Dél-Dunántúl legnagyobb agráreseményévé nőtte ki magát, és az ország harmadik legrangosabb agráreseményeként tart számon a szakma. A szervezők célja, hogy a rendezvény továbbra is reprezentálja a mezőgazdaságot és az élelmiszeripart, benne az utóbbi években országosan is egyre nagyobb teret kapó hazai termékeket, valamint a résztvevők a szakma mellett a könnyed kikapcsolódás lehetőségét is megtalálják.

Györfffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke elmondta, hogy nemcsak a Szentlőrinci Gazdanapok, hanem a magyar mezőgazdaság is mérföldkőhöz érkezett el. 2010 óta másfélszeresére nőtt az agrárium kibocsátása, az agrárexport az elmúlt nyolc évben 50 százalékkal emelkedett, ebben az időszakban minden évben a magyar, az Európai Unió három legdinamikusabban fejlődő agrárgazdasága között volt. Rámutatott, hogy az agrárkamara többéves fejlesztési programot készített, rávilágítva a problémákra, s felvázolva lehetséges megoldásukat. Szavai szerint az elaprózódott birtokstruktúra akadályozza a versenyképességet, átláthatóvá kell tenni a működési formákat, változtatni kell a számos kedvezményt adó, de „torz viszonyt eredményező” agráradózási rendszeren és szükség van előrelépésre a termékbiztonság terén is. Az Európában egyedi országos jégkárrelhárítási rendszer az idén debütált, az elmúlt évhez képest a felére csökkent a jégkár sújtotta területek nagysága, ezzel 10 milliárd forint termelési értéket sikerült megóvni – mondta. Felhívta a figyelmet azonban arra, hogy az öntözés terén „tragikus a lemaradás”. Közölte, Magyarországon az európai átlagnál sokkal alacsonyabb, mindössze 100 ezer hektár az öntözött terület nagysága, pedig csak a magyar agrárium jövőjét pozitívan befolyásoló fehérjeprogram megvalósításához 300 ezer hektár öntözött területre lenne szükség. 10 éven belül meg kell tízszerezni az öntözött területek nagyságát. Gratulált a Baranya megyei gazdáknak, akik az idei évben országos viszonylatban kiemelkedően teljesítettek, például az őszi búzát tekintve átlagban 6,1 tonna/hektár termést produkáltak, mellyel az első helyen állnak a megyék eredményeit figyelembe véve.

Györfffy Balázst követően Dragan Kovačević, a Horvát Gazdasági Kamara alelnöke, valamint Tugomir Majdak, a Horvát Köztársaság Mezőgazdasági Minisztériumának államtitkára köszöntötték a vendégeket. Örömeiket fejezték ki, hogy többéves előkészítő munka, kormányzati szinten történt egyeztetések eredményeként útjára indult a Partnerország Program, melynek köszönhetően idén Horvátország a vendége a Szentlőrinci Gazdanapoknak, amely nemcsak agrár szakmai, hanem kulturális és gasztronómiai tekintetben is bemutatkozik. A Horvát Köztársaság területéről összesen 42 kiállító érkezett. Beszédeikben mindketten hangsúlyozták, hogy Magyarország Szlovénia, Németország és Olaszországot követően a negyedik legfontosabb agrárpartnere Horvátországnak, és e téren, éves szinten megközelítőleg 400 millió eurós forgalom generálódik a két ország között.

A horvát vendégek beszédét követően Feldmann Zsolt mezőgazdaságért felelős államtitkár nyitotta meg hivatalosan is a XXV. Szentlőrinci Gazdanapokat. Köszöntőjében kiemelte, hogy Magyarország Kormánya az elmúlt 8 évben megteremtette a mezőgazdaságban a kiszámíthatóságot, a stabilitást, melynek eredménye az egyre látványosabb fejlődés, és többek között ennek is köszönhető az, hogy ma már hazánkban a gazdák képesek munkájukkal, teljesítményükkel eltartani a családjukat. Györfly Balázshoz, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnökéhez csatlakozva hangsúlyozta ő is, hogy ez elkövetkezendő évtizedben kulcsfontosságú lesz az öntözött területek nagyságának megtízszerezése, továbbá szintén méltatta az országos jégkárelhárítási rendszert. Kitért a Horvátországgal való együttműködésre is a Gazdanapok kapcsán, melyet egyedinek és példaértékűnek tart.

Süli János, a paksi atomerőmű fejlesztéséért felelős tárca nélküli minisztere a mezőgazdasági szaktávnyitó hangversenyén hangsúlyozta, hogy energetika nélkül nincs mezőgazdaság, öntözés, olcsó energia nélkül nincs tartósítóiipar, és nem lehet hűtőházakat működtetni. A gazdálkodóknak garantálni fogják a termeléshez szükséges tiszta energiát. Az erőmű építésénél megközelítőleg 10 ezer ember fog dolgozni, ezért szoros együttműködésre törekednek a gazdák mellett a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával is, és a dolgozók élelmiszer- és élelmiszer-ellátását a dél-dunántúli régióból szeretnék megoldani a rövid ellátási lánc segítségével.

A megnyitó végén sor került a kiállítási díjak átadására, majd ezt követően a Horvát Méhész Szövetség és az Országos Magyar Méhészeti Egyesület ünnepélyes együttműködési megállapodást írt alá. A felek a méhegészségügy, az oktatás, a piacvédelem, és közös pályázatok kidolgozásában működnek együtt.

A Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft-t Gál Gyula regionális igazgató, Csefkó Anna és Gradwohl Zoltán, míg a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózatot Vanyúr Arnold, Baranya Megyei területi felelős képviselték a megnyitón.

“A helyi gazdaság a vidék jövője!”

2018. augusztus 10-én a XXV. Szentlőrinci Gazdanapok első napjának egy kiemelt eseménye volt a “A helyi gazdaság a vidék jövője!” című szakmai konferencia.

A Baranya Megyei Vállalkozói Központ Alapítvány, ahogyan minden évben, így idén is kikérte a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara véleményét a szakmai nap tematikáját illetően, akik a precíziós gazdálkodást javasolták a fő témának. A fórum házigazdája és moderátora Turós Izabella, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Baranya megyei Szervezetének igazgatója volt, aki köszöntőjében elmondta, hogy az uniós támogatások átalakítása egyre nagyobb kihívás elé állítja a gazdákat, ezért nagyon fontos az innováció, valamint a versenyképesség megőrzése.

Az előadások sorát Dr. Milics Gábor egyetemi docens nyitotta meg, aki precíziós gazdálkodás kihívásairól, az abban rejlő lehetőségekről beszélt. Kezdeként elmondta, hogy a szántóföldi, precíziós gazdálkodás egy olyan menedzsment rendszer, ami minden gazdálkodó rendelkezésére kéne, hogy álljon, aki elkötelezett a fenntartható és felelősségteljes agrárium fejlődése iránt. A rendelkezésre álló területek, azok üzemmérete, a táblákon belüli eltérések és azoknak az okai, a rendelkezésre álló gépesítettség, tudás (növény ismeret, gépkezelés, informatika), a klímaváltozás mind-mind olyan kihívások, amelyekre a gazdálkodóknak megoldást kell találniuk. Ma már elvárás a hozam- és bevételnövekedés, a generációváltás, a modern szemlélet, mely magában foglalja a környezettudatosságot és a fenntarthatóságot. Az említett kihívásokra, elvárásokra megoldás lehet a digitális helymeghatározás, a gépesítés, az agrárinformatikai ismeretek elsajátítása, az igény a munkaminőség és a területteljesítmény növelésére, a heterogenitás okainak idősoros elemzése, továbbá a legmodernebb eszközök használata.

Gór Arnold az Erste Bank képviselőjében a precíziós gazdálkodás finanszírozásáról tartott tájékoztatást. A precíziós gazdálkodás évről-évre egyre elterjedtebb, azonban a megnövekedett igények a költségek növekedésével járnak. Ma még a gazdák többségénél sajnos sokszor hiányzik a piaci, kereskedelmi, illetve marketing ismeret. Egy gazdának mindenhez kell értenie, de nem kell mindennel foglalkoznia. Az átálláshoz szükséges a rendelkezésre álló területek és eszközök megismerése, a heterogenitás és szinergiák megállapítása, a kezelési egységek meghatározása, a Beavatkozási hely és eszközrendszer megállapítása. A precíziós gazdálkodás adatokat szolgáltat, nem információt. A környezetvédelmi szabályozásokat [ilyenek a korlátozó (pl. nitrát törvény) és az ösztönző szemléletű szabályozásokat (adók és kibocsátási engedélyek)] a globális konvencionális mezőgazdaság megreformálására hozták létre és ezért korlátozzák a precíziós gazdálkodás versenyképességét. A precíziós gazdálkodás nem kerül meg mindenkinek, kifizetődőbb lehet intenzív, koncentrált termelés, és magasabb hozzáadott érték esetén (kertészet, állattenyésztés), kiválthat emberi munkát, segíthet döntéseket hozni, ellenben nem alkalmas a szaktudás kiváltására. További elterjedésére számíthatunk és azok számára versenyelőnyt jelent, akik be tudnak rá ruházni. Fontos az előzetes konzultáció és a folyamatos szakmai tanácsadás. A gazdálkodás sikerességének záloga az lehet, hogy megalapozott döntéseket csak a lehető legtöbb, legrészletesebb információk birtokában lehet meghozni. A szemléletváltás nem kerül semmibe, az adat megszerzése és kiértékelése a drága. Az Erste Bank ezen adatok megszerzésének, kiértékelésének, a precíziós gazdálkodásra való átállásnak a finanszírozásához újult segítséget a gazdálkodóknak.

Gór Arnoldot követően Sánta István a Takarékszövetkezet Agrár Igazgatósága részéről a precíziós gazdálkodás banki értékeléséről, Berki István a precíziós gazdálkodás gyakorlatáról Bicsérdén, a B-Aranykorona Kft.-ben, Borsiczky István a Tomelilla Kft. képviselőjében a precíziós gazdálkodás optimalizálásáról tartottak előadást. Mindhárman egyetértettek abban, hogy a gazdálkodók legfontosabb feladatai közé tartoznak az elérhető és mérhető célok kitűzése, a munkatársak folyamatos képzése, a térinformatikai ismeretek megszerzése, a helyspecifikus kísérletek beállítása, a kutatóintézetekkel és felsőoktatási intézményekkel való kapcsolódás. Fontos szerep hárul a szaktanácsadókra is, akiknek ismerniük kell a farm menedzser szoftvert, kijuttatási terveket kell készíteniük, adatokat kell gyűjteniük és rendszerezniük. A precíziós gazdálkodás egy költséghatékony és környezettudatos gazdálkodási forma, melynek bevezetése és használata minden gazda előnyére válik.

Az első szakasz zárásaként Károlyi Gyula a NÉBIH Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóságának igazgatóhelyettese tartott prezentációt a fémzárolt vetőmag használatáról. Az EU csatlakozás után lecsökkent a vetőmag szaporító terület, ennek következtében visszaesett a fémzárolt vetőmag mennyisége is. Ez a csökkenés elsősorban a kalászos gabonákat érintette (a csatlakozás előtti 40-50 %-ról 20-25 %-ra csökkent a fémzárolt vetőmag használati aránya). Szélsőséges évjáratokban - a lecsökkent vetőmag szaporító területek miatt - vetőmag hiány alakulhat ki. Fémzárolatlan, ellenőrizetlen vetőmag használatával nem használjuk ki a minősített vetőmag előnyeit. A fémzárolt vetőmag felismerhetősége érdekében címkéket gyártanak. A címkék téphetetlen anyagból készülnek, egyedi nyilvántartásúak, sorszámozottak, vízzel ellátottak kitöltésük számító géppel történik.

A szakmai nap második szakaszában Dr. Mezei Dávid, az Agrárminisztérium agrár-vidékfejlesztési stratégiai ügyekért felelős helyettes államtitkára beszélt a Vidékfejlesztési Program eredményeiről, a 2020 után várható időszakról. A Vidékfejlesztési Programban (VP) összesen 71 darab felhívás jelent meg, melyekből 49 van lezárva és 22 a nyitott. A program teljes keretösszege 1 360 milliárd Ft, melyből a kötelezettségvállalás a jelenlegi állapot szerint 1 130 milliárd Ft, az eddig kifizetett támogatások összege pedig 280 milliárd Ft.

A beruházási jellegű pályázatok esetében az építőanyagárak és a munkadíjak emelkedése miatt sok nyertes ügyfél mondja vissza a pályázatát. Ezért lesznek olyan pályázatok, melyek újra megnyitásra kerülnek, továbbá lesz új felhívás is. A tervek szerint időn belül lehet majd beadni támogatási kérelmeket a „Mezőgazdasági termékek értéknövelése a feldolgozásban” című felhívásra, amely keretében élelmiszer-feldolgozó üzemek, valamint borászati üzemek fejlesztésére, azon belül is, kapacitásbővítésre, technológia-fejlesztésre (új épületek építése, új gépek beszerzése), energiahatékonyság növelésére (meglévő üzemek korszerűsítése), megújuló energia termelésére lehet pályázni. A maximális támogatási összeg az élelmiszer-feldolgozó üzemek fejlesztése során egyéni pályázó esetében 500 millió Ft, konzorcium esetében 1,5 milliárd Ft, míg a borászatok esetében 200 millió Ft lesz. A támogatási intenzitás mindkét célterületnél 50%-os, kivéve Pest megyét, ahol ez a szám 40%.

Szintén ez év őszén tervezik megjelentetni a „Kiskérődző - tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás” című felhívást, melynek keretében aktív mezőgazdasági termelők nyújthatnak be támogatási kérelmeket. A pályázat célja a juh- és kecskeágazat támogatása a tartástechnológia fejlesztésével, korszerűsítésével, melynek segítségével csökkenthetők a termelési költségek. A tej szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás segíti a tejtermelés átalakulását, az akut tőkehiány kezelését. További fontos cél az állatok javát szolgáló szigorú higiéniai és takarmányozási előírások teljesítése. A felhívásra elkülönített forrás 0,68 milliárd Ft.

Az előzetes egyeztetések alapján 2018 őszén ismét megnyílik az Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása című felhívás, melynek célja a konvencionális területek ökológiai művelés alá vonásának, illetve az ökológiai művelésbe vont területeken a biogazdálkodás fenntartása. Lényeges szempont, hogy ökológiai gyepgazdálkodás csak állattartással együtt támogatható. A támogatás összege az eredeti felhíváshoz képest változatlan, azaz:

Áttérés támogatása művelési ágak szerint:

- szántóföldi termesztés: 74.044 Ft/ha
- zöldségtermesztés: 160.011 Ft/ha
- almafélék termesztése: 322.540 Ft/ha
- szőlőtermesztés: 270.717 Ft/ha
- egyéb gyümölcsstermesztés: 227.613 Ft/ha
- gyepgazdálkodás-kaszálás: 26.048 Ft/ha
- gyepgazdálkodás-legeltetés: 45.585 Ft/ha

Fenntartás támogatása művelési ágak szerint:

- szántóföldi termesztés: 53.337 Ft/ha
- zöldségtermesztés: 113.497 Ft/ha
- almafélék termesztése: 248.700 Ft/ha
- szőlőtermesztés: 209.007 Ft/ha
- egyéb gyümölcsstermesztés: 176.137 Ft/ha
- gyepgazdálkodás-kaszálás: 26.048 Ft/ha
- gyepgazdálkodás-legeltetés: 45.585 Ft/ha

A tervezett támogatási keret 12 milliárd Ft.

Dr. Mezei Dávid előadásának másik témája is rendkívül aktuális volt, hiszen a közös agrárpolitika 2020 utáni jövőjéről folyó szakmai és társadalmi vita már megkezdődött. Az európai mezőgazdaság számos kihívással néz jelenleg is szembe, kezdve a növekvő népesség élelmezésétől a változó étkezési szokásoknak való megfelelésen és az élelmiszerárak volatilitásán át egészen a klímaváltozásig és a társadalmi egyenlőtlenségekig. Ezekre a kihívásokra a közös agrárpolitika intézkedéseinek kell megadnia a választ. Így kulcskérdés: vajon 2020 után milyen szabályok szerint működik majd az európai mezőgazdaság? Az Európai Bizottság első hivatalos kommunikációja már 2017. novemberében megjelent, vázolja a főbb irányvonalakat. Pozíciónk az uniós támogatások tekintetében fajlagosan az egyik legjobb az Európai Unióban, a 2014-2020-as időszakban a hazánknak jutó összes uniós forráson belül a KAP részaránya 36,8%, Magyarország részaránya a teljes KAP költségvetésben 3,19%. A jelenlegi rendszer kellő rugalmasságot biztosít a tagállami sajátosságoknak megfelelő támogatási formák kialakításához, és 2020-ig kiszámíthatóan áll a gazdák rendelkezésére. A Közös Agrárpolitika legfőbb értékei a jövedelembiztonság (a közvetlen kifizetések évente több, mint 170 ezer termelőhöz jutnak el, mintegy 4,9 millió hektár mezőgazdasági területet lefedve), a célzott támogatások (a termeléshez kötött támogatásokon keresztül a nagy élők munkája igényű, valamint érzékeny növénytermesztési és állattenyésztési ágazatok támogatására nyílik célzottan lehetőség), a vidéki térségek gazdasági aktivitásának fenntartásához való hozzájárulása (vidéki munkahelyek megőrzése, versenyképességi hátrányok leküzdése), eszközök kínálása a generáció váltás előmozdítására, és a hozzáadott értékek előállítására az alapanyag termelésén túl is.

Az Európai Bizottság javaslatai az új Többéves Pénzügyi Keretre (MMF) vonatkozóan az alábbiak:

- A KAP teljes forrása 365 milliárd € legyen (5% csökkenés a jelenlegi időszakhoz képest), melyből:
- pillér (közvetlen támogatások) 286,2 milliárd €
- II. pillér (vidékfejlesztés) 78,811 milliárd €

A Bizottsági javaslat emellett tartalmaz általános feltételeket is, úgymint:

- A vidékfejlesztés kikerül a többi uniós fejlesztési alapra vonatkozó szabályozás alól: szorosabb kapcsolat az I. és II. pillér között
- A vidékfejlesztési források legalább 5%-át LEADER-re kell fordítani.

- A KAP teljes költségvetésének legalább 40% -át, ezen belül az EMVA források legalább 30% -át környezetvédelmi és klímavédelmi célkitűzésekre kell fordítani.

- Pillérek közötti átcsoportosítás 15%, + további 15% lehet az I. pillérről a II. pillére átcsoportosítás, ha az környezet és klímavédelmi célokat szolgál.

Fontos megjegyezni, hogy ez még csak a Bizottság induló javaslata, és jelentős mértékben változhat a tárgyalások során!

Magyarország érdekei az alábbiak a tárgyalások során:

- A vidékfejlesztési programon belül továbbra is biztosítani kell a vissza nem térítendő támogatások túlsúlyát.

- A jelenlegi beruházási támogatás intenzitások fenntartása szükséges.

- A beruházási támogatások továbbra is hangsúlyosan jelenjenek meg a vidékfejlesztési támogatások között.

- Az öntözésre vonatkozó szabályok egyszerűsítése: ne kelljen a víztest állapotát vizsgálni.

- A pénzügyi eszközök és jövedelemstabilizáció ne kötelező, hanem a tagállamok által választható elem legyen.

- Az erdészeti támogatások keretében továbbra is lehessen ipari faültetvényeket támogatni.

A Közös Agrárpolitikát illetően a tervek szerint 2019 tavaszára várható az állam- és kormányfői szintű megállapodás a 2021-2027-es pénzügyi keretről (MFF), valamint a 2021-2027-es KAP jogszabályi javaslatok elfogadása. Egy valamit azonban nem szabad elfelejteni, mégpedig azt, hogy 2019 májusában Európai Parlamenti választások lesznek, és annak végeredménye sok mindent át- és felülírhat. Az előadást követően a résztvevőknek lehetőség volt Dr. Mezei Dávidnak kérdéseket feltenniük, mellyel éltek is.

A szakmai fórum zárásaként Hegyi Zsuzsa, Bíró Bernadett, Popa Árpád és Rajczi Román Szinergia- térség turisztikai szolgáltatóit, hálózatait, és a Zrínyi Zöldút megvalósításához kapcsolódó összefogásokat. Az akcióterületen, különösen a Dél-Zselici tájegységben magas az ökoturisztikai potenciál, ami egy fontos kitörési pont az elvándorlással, elöregedéssel, magas munkanélküliséggel sújtott falvakban. Szórványosan már most is számos falusi turizmussal foglalkozó vállalkozás kínál szolgáltatásokat, amelyeket programokkal, helytörténeti gyűjteményekkel a turizmusban rejlő lehetőségeket felismerő civil szervezetek és önkormányzatok egészítenek ki. Hiányzik azonban az egységes térségi marketing, program- és szolgáltatás szerkezete. A Zöldút egy olyan közösségfejlesztő módszer, ami ötvözi az ökoturisztika elveit, a gazdaságfejlesztést valamint a helyi értéktárást és bemutatást. A módszer terjesztésével és ösztönzésével lehetőséget teremtene az érdekelt felek számára a sikeres bekapcsolódásra és részvételre az ökoturisztikai szolgáltatások területén.

A Magyar Nemzeti Vidéki Hálózatot Vanyúr Arnold, Baranya Megyei területi felelős képviselte a szakmai fórumon.

Gímszarvas pörkölt főzése és ételkóstoltatás a Szentlőrinci Gazdanapokon

2018. május 19-én, a Gazdanapok helyszínén, a szentlőrinci Vásártéren, a Baranya Megyei Vadászmajálison írt alá ünnepélyes keretek között együttműködési megállapodást a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Baranya megyei Szervezete és az Országos Vadászkamara Baranya Megyei Szervezete, melynek egyik eleme, hogy a két kamara kölcsönösen képviselteti magát egymás különböző rendezvényein, valamint közösen is megjelennek más szervezetek rendezvényein. Ennek köszönhetően, 2018. augusztus 11-én az Országos Vadászkamara Baranya Megyei Szervezete és a NAK Baranya Megyei Igazgatósága közös szervezésében gímszarvas pörkölt főzést, ingyenes ételkóstoltatást tartott a XXV. Szentlőrinci Gazdanapokon, melynek célja a magyarországi vadhús fogyasztás népszerűsítése volt.

Elismerten kiváló a magyar vad minősége. A vadon élő állatok - szarvas, őz, vaddisznó - húsa sokkal gazdagabb fehérjékben, vitaminokban és ásványi anyagokban, mint bármely házi vágóállat. Bár mindenféle növekedési hormontól és egyéb oltóanyagtól mentes, mégis hazánkban sajnálatos módon nagyon csekély szerepet tölt be a vadhús az emberek étkezésében. Habár vadászati nagyhatalomnak számít Magyarország a lőtt vad mennyisége és minősége terén is, de a vadhús fogyasztásában, Európában az utolsók közt „kullogunk”. Az egy főre jutó éves vadhúsfogyasztás hazánkban alig éri el a fél kilogrammot.

Magyarország - Európa szívében - kedvező földrajzi adottságokkal, éghajlattal, különböző fás növénytakaságokkal és mezőgazdasági kultúrákkal, valamint szervezett vadgazdálkodásával kitűnő életkörülményeket nyújt a természetes környezetben élő trófeás és szárnyas vad számára. A vad csak akkor érzi jól magát, ha van tápláléka, dagonyázó helye, látogatni tudja a szőkeket, egészséges a létszáma – nincs túlszaporodva -, jók a genetikai adottságai - mindez megérződik a húsán is. A vadból készült ételek, egészségesebbek állítják a szakemberek, mint például a sertés. A húsnak élvezeti értéke mellett jelentős táplálkozás-élettani szerepe is van, amely kémiai összetételének, elsősorban fehérje- és zsírtartalmának köszönhető. A nyers hús fehérjetartalma átlagosan 20 %. Zsírtartalma a különféle húsokban nagy ingadozást mutat, függ az állat fajtájától, nemétől, korától, takarmányozásától és az állat testtájaitól is. A vágóállatok húsának zsírtartalma 2,5-37 % közt mozog, a halhúsoké 17-20 %, míg a vadhúsoké csupán 1-4 %. A vadon élő állatok húsának összetételére a kisebb zsír-, és nagyobb fehérjetartalom (21-25%) jellemző. Szaga, íze az egyes fajtákra jellemző, a legtöbb vadhús sötétvörös vagy barnás színű. Nem meglepő módon, húruk harmonizál a vadon termő gyümölcsök, gombák ízeivel, hiszen közös élőhelyről származnak.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Baranya megyei Szervezete és az Országos Vadászkamara Baranya Megyei Szervezete által szervezett közös főzésére és ételkóstoltatásra a Sombereki Cselevölgye Vadásztársaság és a vajszlói földtulajdonosok ajánlottak fel, egy-egy általuk elejtett szarvasborjút. A pörköltet Peteli Gábor ételkutató, vadgasztronómus, mesterszakács készítette el. A XXV. Szentlőrinci Gazdanapok szombati látogatói között rendkívül nagy volt az érdeklődés, hosszú sor kígyózott a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara pavilonja előtt. Rittlinger József a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Baranya megyei elnöke, valamint Agyaki Gábor, az Országos Vadászkamara Baranya Megyei Szervezetének elnöke személyesen osztották az ételt a látogatók számára. A pörköltnek nagy sikere volt, teljes egészében elfogyott, így elmondható, hogy ezen remek kezdeményezés kiválóan hozzájárult a hazai vadhús fogyasztás népszerűsítéséhez.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara a Vadászkamara mellett együttműködik a Magyar Dinnyetermelők Egyesületével is, melynek eredményeként közös dinnyepromóciókat szerveznek, így a Szentlőrinci Gazdanapokon is megkóstolhatták az érdeklődők az ormánsági dinnyét. Erre a szezonra megvalósult a tavaly felmerült ötlet, mely szerint jó lenne, ha a fogyasztók megkülönböztethetnék a baranyai dinnyét a többitől. Rittlinger József, az Agrárkamara megyei elnöke elmondta, idén már felkerült a termékekre egy matrica, amely egyben védjegy is, ezen feltüntették, hogy melyik megyéből, kitől származik a dinnye, amelyet egy szám jelez. Így egy applikáció segítségével beazonosítható a termelő. Ez komoly eredmény, hiszen a baranyai kezdeményezés hatására országos szinten is elindult a program, amelyet a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Magyar Dinnyetermelők Egyesülete is támogat. Mint mondta, fontos, hogy hosszú távon, jó minőségben és gazdaságosan működjenek ez a kisgazdaságok.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Baranya megyei Szervezete a gímszarvas pörkölt főzés és a dinnyepromóció mellett a XXV. Szentlőrinci Gazdanapok teljes ideje alatt lehetőséget biztosított saját standjain a megye helyi termék előállításainak termékeik népszerűsítésére, értékesítésére.

Községek és Kistelepülések Országos Önkormányzati Szövetsége Baranya megyei tagozatának taggyűlése

2018. augusztus 13-án Bodán tartott taggyűlést a Községek és Kistelepülések Országos Önkormányzati Szövetsége (KÖSZ) Baranya megyei tagozata. Az 1990-ben alakult szervezet a magyar kistelepülések közel felét foglalja magában azzal a céllal, hogy az egységes fellépés erejét felhasználó kollektív képviselőket, továbbá a magyar községi önkormányzatok és a területükön élő polgárok érdekeinek képviselőit ellássa, érvényesítse. Hazánk legnagyobb térség- és vidékfejlesztési projektje lehet a Modern Falvak és Kisvárosok Program, amelynek alapkonceptiója várhatóan az év végéig a kormány elé kerül, s amelynek elkészítését széles szakmai konzultáció előzi meg. E témával kapcsolatosan ülésezett Bodán a KÖSZ Baranya megyei tagozata, ahol a résztvevők megismerhették a programot, javaslatokat fogalmazhattak meg. A közgyűlésen, a több, mint 60 polgármester mellett részt vett Nagy Csaba, Baranya megye 4-es választókerületének országgyűlési képviselője, és Madaras Zoltán, a Baranya Megyei Közgyűlés elnöke is.

A rendezvényt, az esemény házigazdájaként Kovács Győző, Boda község polgármestere nyitotta meg. Köszöntő beszédében kiemelte, a program egy rendkívül jó és fontos kezdeményezés, és legnagyobb értékét az adja, hogy egy alulról jövő, alulról építkező kezdeményezés, amelyben a vidéki élők mondhatják meg, milyen irányba szeretnének fejlődni.

Az előadások sorát Dicső László, Alsómocsolád polgármestere nyitotta meg, aki bemutatta a programot, annak jelenlegi állását. A kistelepüléseknek kevés kitörési lehetőségük van, folyamatosan alakulnak, idomulnak a változásokhoz. Mind a rendszerváltáskor, mind az Európai Unió csatlakozásakor nagy reményekkel voltak tele, így van ez most is, jelen program kidolgozásakor. A helyzet speciális, hiszen minden település egyedi, így nem lehet ugyanazon fejlesztési elképzeléseket megvalósítani mindenhol. A Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ) Modern Falvak Munkacsoportjában hét területen szakértői csoportok jöttek létre és kezdtek el dolgozni a Modern Falvak és Kistelepülések Program elősegítésén, együttműködésben a kormánnyal. Alapvető cél a népességmegtartó erő növelése, egyre inkább költöznek el a fiatalok a falvakból a városokba, ami duplán veszteség, mert nem csak a fiatalok mennek el, hanem a születendő gyermek is a városban fog felnőni. Minimál-célként azt kell megfogalmazni, hogy egy korszakos távlatban már kimutatható legyen az elvándorlás csökkenése. Az önkormányzati, településfejlesztési szakértőkből álló munkacsoportok tématerületenként felépítésében azonos szakmai anyagokat dolgoznak ki, célokat és átfogó javaslatokat fogalmaznak meg augusztus 27-ig.

A hét tématerület, amelyet a célok eléréséhez a TÖOSZ által felkért szakértők meghatároztak:

- Helyi közösségek – Okos vidék
- Letelepítési program
- Megélhetés
- Infrastruktúra és közösségi közlekedés
- Közszolgáltatások
- Együttműködés – helyi menedzsment
- Fejlesztési programok

A legfontosabb az élhető környezet megteremtése, egy megfelelő jövőkép kialakítása.

Dr. Fábíán Adrián a PTE-ÁJK dékánja előadásában felhívta a figyelmet arra, hogy a magyar társadalom 1/3-a él községekben, és az ott élő diplomások száma nem éri el az 5%-ot, ami tragikus. Ez egyben azt is jelenti, hogy ezekben a községekben rendkívül komoly a tudás hiánya. Éppen ezért a települések legfontosabb feladata a diplomás fiatalok helyben tartása, számukra perspektíva kínálása. A Pécsi Tudományegyetem abban tud segíteni, hogy a képzéseket és a tudást a településekre el tudja juttatni, mely többek közt a községek igazgatási dolgozóinak a továbbképzésében is megnyilvánulhat. A Modern Falvak és Kistelepülések Program legfontosabb eleme, hogy az a helyi lakosokkal együtt haladjon, fejlődjön.

Szintén a Pécsi Tudományegyetem részéről képviseltette magát Dr. Csefkó Ferenc, aki a jelenleg a belügyminiszter által jegyzett, a programot tartalmazó dokumentumot mutatta be részletesen a jelenlévők számára. Maga a dokumentum célja, hogy megoldási javaslatokat fogalmazzon meg Magyarország Kormánya számára, a népesség növelésével, a megfelelő minőségi szolgáltatások biztosításával, az önkormányzatok versenyképességének erősítésével kapcsolatosan. A Modern Falvak és Kistelepülések Programja összesen 2400 települést érint, 2 alapkérdése a demográfiai állapotok és a gazdasági erő, 3 kulcspontra pedig a falubusz-, a szolgáltatások minőségfejlesztési- és a fenntarthatóság fejlesztési program. Konkrét összegeket, indikátorokat határoz meg, rövid- és hosszú távú célokkal.

Az önkormányzatok közvetlenül érintettek a programban, fontos, hogy éljenek a számukra felkínált lehetőségekkel, tárják fel egyedi sajátosságait, fogalmazzanak meg konkrét fejlesztési elképzeléseket.

Nagy Csaba, Baranya megye 4-es választókerületének országgyűlési képviselője beszédében elmondta, hogy a program sikeressége azon is múlik, hogy Magyarország Kormánya a költségvetésében mennyi pénzt tud elkülöníteni a megvalósításra, és azon is, hogy a széleskörű szakmaiság mennyire tud megvalósulni, terület specifikus lenni. Sok sikeres, a feladatára alkalmas településvezető van, de sajnos igaz ez fordítva is. Az elmúlt időszakban rendkívül nagy összegeket ítétek oda helyi identitás erősítő programokra, és létesülnek majd mentő- és katasztrófavédelmi állomások, tanuszodák, melyek munkalehetőséget biztosítanak, és helyhez kötik az embereket. Kiemelt jelentőségű lesz a közös hivatalok megerősítése is. Az szemmel látható, hogy minden település részéről hatalmas az igény a fejlesztési forrásokra, és a Kormánynak, a szakmának a legfontosabb feladata az lesz, hogy ezen pénzek megfelelően legyenek felhasználva.

A taggyűlés végén Kovács Győző elmondta, az ülés lehetőséget adott a településvezetők számára, hogy elmondják, mit gondolnak a falvak jelenlegi állapotáról, ötleteket, javaslatokat tegyenek meg a munkacsoportok számára. Ez meg is valósult, hiszen remek, irányító elvek születtek, amiket érdemes lesz figyelemmel követni a jövőben.

Megmarad a húsmarhatartók támogatása

A jövőben is számíthatnak az uniós pénzekre a magyar húsmarha tenyésztők, hiába változik meg ugyanis a Közös Agrárpolitika (KAP) rendszere, az állattenyésztésen belül a támogatható fajok köre változatlan marad. Az uniós tagországok közül Magyarországon nőtt a legnagyobb arányban a szarvasmarha-állomány az utóbbi években. A jobb piaci körülmények és a támogatási környezet miatt idén is növekedett a szarvasmarhák és ezen belül a tehének száma Magyarországon, és itt nőtt a legnagyobb arányban az állomány az Európai Unióban. A tejágazat kibocsátása tavaly a két éven át tartó válság ellenére is növekedni tudott, a hazai marhahústermelés pedig úgy tudott bővülni, hogy közben az uniós kibocsátás visszaesett. Növekedett a marhahús exportja is, és annak szerkezete is kedvezően változott, csökkent az élőállat kivitel és nőtt a marhahús kivitele. Ma összesen 879 ezres a szarvasmarha-állomány az országban, amelyből 397 ezer a tehén. Utóbbi adat foglalja magába azt a 35 ezer kettős hasznosítású (hús-tej) tehenet, amelynek túlnyomó többségét a magyartarka fajta adja. A termeléshez kötött támogatásokat mintegy 33 milliárd forint értékben tudták lehívni a magyar szarvasmarha-tenyésztők, mindezek mellett pedig átmeneti nemzeti források is érkeztek az ágazatba, és különböző jogcímenek több mint 18 milliárd forintot fizetett ki a kormányzat a termelőknek. Az Agrárminisztérium az átmeneti állami támogatások rendszerét 2020-ig mindenképpen fenn szeretné tartani, ezen belül pedig egyes állatbetegségek megelőzésére, vemhes üszők állategészségügyi szolgáltatásaira, állati hulla ártalmatlanításra és tenyésztésszervezési célok támogatására vannak elkülönített források.

A Közös Agrárpolitikán belül megújul a közvetlen kifizetések rendszere, egy progresszív, négy szintű rendszer váltja ugyanis az eddigit. Az állattenyésztés támogatásán belül ugyanakkor változatlan marad a támogatható fajok köre, így továbbra is számíthatnak uniós pénzekre a húsmarha-tenyésztők. A tárca szerint az állattenyésztésben kulcskérdés a termeléshez kötött, piaci és nemzeti támogatások megtartása, a technológiai megújulás támogatása és a legmagasabb állategészségügyi státus fenntartása.

Halgazdálkodás: milliárdok sorsáról döntenek

Idén augusztusig mintegy 1,5 milliárd forintos összegre születtek döntések a magyar halgazdálkodási operatív programban (MAHOP). A közeljövőben várhatóan újabb 1,5 milliárd sorsáról határoznak.

Magyarország a halgazdálkodás fejlesztésére mintegy 16 milliárd forintot használhat fel - mondta egy sajtótájékoztatón Kis Miklós Zsolt, az Agrárminisztérium államtitkára. Fő cél a termelői bázisok, a halgazdálkodási kis- és középvállalkozások fejlesztése, illetve a hagyományos tógazdasági haltermelés versenyképességének növelése, és a halételek fogyasztásának népszerűsítése. Az államtitkár tájékoztatása szerint a MAHOP-ban 2018 augusztusáig csaknem 1,5 milliárd forint összegben születtek támogatói döntések, amelyhez kapcsolódóan a nyertes pályázók már megkapták a támogatói okiratokat. A nyár végéig pedig előreláthatóan további 1,5 milliárd forint sorsáról születik döntés.

Átadták az országos jégkarmérséklő rendszer meteorológiai kiszolgálásához szükséges informatikai rendszert az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) székházában

A meteorológiai szolgálat KlimAdat projektjére, amely az éghajlatváltozás magyarországi hatásainak feltérképezését szolgálja, mintegy 709 millió forint állami és uniós támogatás áll rendelkezésre 2020 végéig a Környezeti és Energiahatékonysági Programban (KEHOP) – mondta az MTI szerint Radics Kornélia, az OMSZ elnöke. Ebből a most átadott informatikai rendszert működtető, januárban beszerzett Apollo szuperszámítógép bővítésére és fejlesztésére 300 millió forintot fordítottak. A tapasztalatok szerint az idei üzembe helyezés óta kevesebb a jégkár.

A beszerzett szuperszámítógép teljesítménye ötszöröse a korábbinak, és nemcsak a jégkarmérséklő rendszert szolgálja ki, hanem javítja a meteorológiai előrejelzések biztonságát és gyorsaságát – közölte Rácz András, az Agrárminisztérium államtitkára. Az OMSZ-nek négy radarállomásból álló országos radarhálózata van, a kormány döntése szerint idén egy ötödik radarállomást is telepítenek. Ennek eredményeként a magyar állami meteorológiának teljes országos lefedettsége lesz.

Feldman Zsolt, a tárca államtitkára szerint az aszály, a belvíz, a fagy, a vihar és a jég a Kárpát-medencében potenciálisan veszélyeztetik a mezőgazdasági termelést, csökkentik a termés mennyiségét és minőségét, amivel bevétel és jövedelemkiesést jelentenek a gazdaság és termelők számára, ezért az időjárásból fakadó kockázatokat kezelni kell. Vannak olyan kárelemek, amelyeket egy-egy gazdálkodó is képes kezelni, ugyanakkor vannak olyanok is, amelyek ellen egyénileg lehetetlen védekezni, ilyen többek között a jégeső is. Mindezek miatt merült fel korábban egy kollektív megoldás igénye a kárenyhítésre a kockázatkezelési rendszer továbbfejlesztése érdekében.

Az agrárkárenyhítési rendszernek mintegy 74 ezer tagja van, és 3,2 millió hektárt fed le. Darabos Tamás, az agrárkamara főigazgatója kitért arra, hogy idén visszaestek a jelentett jégkarak a tavalyi és a tavalyelőtti szint alá. A rendszer lényege, hogy az előrejelzett jégesők közeledtekor acetonos ezüstjodidot párologtatnak a levegőbe, ami bekerül a felhőkbe, és megakadályozza, hogy nagyobb méretű jégkristályok alakuljanak ki.

Programajánló

2018.09.01.

Szüreti Csirkepaprikás-főző Fesztivál 2018 Bóly

Kántor-rét - 7754 Bóly

2018.09.06.-2018.09.09.

Zrínyi Napok Szigetvár

Szigetvári Vár – 7900 Szigetvár, Vár u. 19.

2018.09.22.

Mohácsi Szüreti- és Borfesztivál 2018

Szőlőhegyi Rendezvénytér – 7700 Mohács

MAGYAR NEMZETI VIDÉKI HÁLÓZAT

Állandó Titkárság

H-1053 Budapest, Szép utca 2.

Központi e-mail cím: mnvh@szpi.hu

Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat Baranya megyei területi felelőse

Tel.: 0630/ 261-1537

7621 Pécs, Széchenyi tér 9. 1. emelet